

---

# OBSAH

---

Předmluva . . . . .	7
<b>ČÁST 1: MEZINÁRODNÍ VZTAHY DO POČÁTKU 20. STOLETÍ</b>	
<b>1. MEZINÁRODNÍ VZTAHY V OBDOBÍ POČÁTKŮ LIDSKÉ CIVILIZACE A STAROVĚKU . . . . .</b>	<b>11</b>
1.1 První lidské civilizace a počátky mezinárodních vztahů . . . . .	11
1.2 Čína a Indie v mezinárodních vztazích starověku . . . . .	16
1.3 Státní útvary a mezinárodní vztahy v antice . . . . .	19
DOKUMENTY . . . . .	31
<b>2. MEZINÁRODNÍ VZTAHY V OBDOBÍ STŘEDOVĚKU . . . . .</b>	<b>37</b>
2.1 Evropa na přechodu ke středověku . . . . .	38
2.2 Franská říše . . . . .	39
2.3 Byzantská říše . . . . .	40
2.4 Arabská říše . . . . .	42
2.5 Utváření a vztahy středověkých států v západní Evropě . . . . .	44
2.6 Státní útvary a mezinárodní vztahy ve střední Evropě . . . . .	46
2.7 Vývoj státních útvarů a jejich vztahy ve východní a jihozápadní Evropě . . . . .	49
2.8 Křesťanská církev jako faktor mezinárodních vztahů . . . . .	50
2.9 Hlavní mocnosti v Evropě vrcholného a pozdního středověku . .	55
2.10 Střední Evropa vrcholného a pozdního středověku . . . . .	64
2.11 Vývoj Ruska . . . . .	68
DOKUMENTY . . . . .	70
<b>3. MEZINÁRODNÍ VZTAHY V OBDOBÍ NOVOVĚKU . . . . .</b>	<b>74</b>
3.1 Zámořské objevy a mezinárodní vztahy . . . . .	74
3.2 Mocenské zápasy v Evropě počátkem novověku . . . . .	76
3.3 Třicetiletá válka . . . . .	87
3.4 Mezinárodní vývoj a vztahy po třicetileté válce . . . . .	92
DOKUMENTY . . . . .	107
<b>4. MEZINÁRODNÍ VZTAHY V OBDOBÍ „DLOUHÉHO 19. STOLETÍ“ . . . . .</b>	<b>116</b>
4.1 Mezinárodní vztahy v období Velké francouzské revoluce a napoleonských válek . . . . .	116
4.2 Mezinárodní vztahy po Vídeňském kongresu . . . . .	128
4.3 Revoluce 1848–1849 . . . . .	133

---

4.4	Hlavní události a problémy mezinárodních vztahů ve 2. polovině 19. století . . . . .	135
4.5	Vztahy velmcí při imperialistickém dělení světa . . . . .	147
4.6	Mezinárodní vztahy počátkem 20. století . . . . .	154
	DOKUMENTY . . . . .	165

## ČÁST 2: MEZINÁRODNÍ VZTAHY V OBDOBÍ 20. A POČÁTKU 21. STOLETÍ

5.	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA (1914–1918) . . . . .	191
5.1	Vyvrcholení krize mezinárodních vztahů . . . . .	191
5.2	Začátek války a její počáteční fáze (srpen – prosinec 1914) . . . . .	192
5.3	Druhá fáze války (1915–1917) . . . . .	195
5.4	Válečné cíle bojujících stran . . . . .	196
5.5	Třetí fáze války (1917–jaro 1918) . . . . .	199
5.6	Národněosvobozenecká hnutí . . . . .	203
5.7	Závěrečná fáze války (jaro – podzim 1918) . . . . .	204
	DOKUMENTY . . . . .	207
6.	MEZIVÁLEČNÉ OBDOBÍ (1918–1939) . . . . .	213
6.1	Základy poválečného uspořádání mezinárodních vztahů . . . . .	213
6.2	Hlavní problémy mezinárodních vztahů ve 20. a na počátku 30. let . . . . .	219
6.3	Krise a kolaps mezinárodních vztahů ve 30. letech . . . . .	237
	DOKUMENTY . . . . .	255
7.	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA (1939–1945) . . . . .	279
7.1	První období války (1939–1941) . . . . .	279
7.2	Počátky antihitlerovské koalice a průběh války (1941–1943) . . . . .	287
7.3	Vítězný postup antihitlerovské koalice (1944–1945) . . . . .	296
	DOKUMENTY . . . . .	306
8.	POVÁLEČNÉ OBDOBÍ A STUDENÁ VÁLKA (1945–1990) . . . . .	334
8.1	Základy poválečného uspořádání světa . . . . .	334
8.2	Opatření proti poraženým státům . . . . .	337
8.3	Rozpad antihitlerovské koalice a vznik studené války . . . . .	341
8.4	Rozdelení Německa . . . . .	347
8.5	Vznik komunistického bloku . . . . .	351
8.6	Sjednocování Západu . . . . .	362
8.7	První poválečné lokální konflikty a války . . . . .	371
8.8	Represe a otresy v sovětském bloku . . . . .	379
8.9	Počátky uvolnění mezinárodního napětí mezi velmcemi . . . . .	385
8.10	Suezská krize a druhá arabsko-izraelská válka . . . . .	388

---

8.11	Velmoci a německá otázka na přelomu 50. a 60. let.	390
8.12	Karibská krize . . . . .	392
8.13	Vietnamská válka . . . . .	394
8.14	Sovětsko-čínská roztržka . . . . .	398
8.15	Počátky dekolonizace a vstup rozvojových zemí do mezinárodních vztahů . . . . .	400
8.16	Vyvrcholení procesu dekolonizace . . . . .	404
8.17	Třetí až pátá arabsko-izraelská válka . . . . .	411
8.18	Irácko-íránská válka . . . . .	414
8.19	Amplitudy détente v 60.–80. letech . . . . .	414
8.20	Dekomunizace střední a jihovýchodní Evropy . . . . .	432
	DOKUMENTY . . . . .	438
<b>9.</b>	<b>MEZINÁRODNÍ VZTAHY V POSTBIPOLÁRNÍM SVĚTĚ (OD R. 1990) . . . . .</b>	<b>517</b>
9.1	Konec studené války a bipolarity v mezinárodních vztazích . . . . .	517
9.2	Krise a konflikty postbipolárního světa . . . . .	524
9.3	Mezinárodní vztahy na přelomu 20. a 21. století . . . . .	536
	DOKUMENTY . . . . .	537
	Chronologický přehled . . . . .	564
	Summary . . . . .	579
	O autorovi. . . . .	580
	Literatura . . . . .	581 *
	111 otázek a úkolů ke studiu . . . . .	589
	Jmenný rejstřík . . . . .	593